

TWOJE BEZPIECZEŃSTWO

KSC - NIS 2

W ŚWIECIE CYBER

I AI

Część 2 Cyberhigiena

Wydanie 3 aktualizacja 2026

Gołębiowski Dariusz

Audytor Wiodący Systemu

Wydawnictwo: poswojsku.pl sp. z o.o. | Bezpieczeństwa Informacji ISO 27001

NOTA WYDAWCY

Wszelkie prawa do zawartości tej książki są zastrzeżone. Nieautoryzowane przez autora i/lub wydawnictwo poswojsku.pl rozpowszechnianie całości lub dowolnego fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonanie kopii jakąkolwiek z dostępnych metod (między innymi: elektroniczną, kserograficzną, fotograficzną) spowoduje naruszenie praw autorskich niniejszego dzieła.

OD AUTORA:

Pamiętaj proszę - uszanuj zaangażowanie oraz godziny pracy, które spędziłem nad napisaniem oraz opracowaniem książki: Twoje bezpieczeństwo w świecie cyber i AI Część 2 Cyberhigiena – używaj tylko legalnie kupiony ebook.

Wydawnictwo poswojsku.pl:

1. dołożyło wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne, poprawne oraz rzetelne,
2. nie ponosi żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody, które mogą wyniknąć z wykorzystania informacji zawartych w tej książce.

Wydawnictwo poswojsku.pl – kontakt:

Strona firmowa: www.poswojsku.pl

e-mail: marketing@poswojsku.pl

ul. Paprocka 86, 98–220 Zduńska Wola

ISBN: 978-83-68360-23-3

Copyright © poswojsku.pl 2026

Autor: Gołębiowski Dariusz

TWOJE BEZPIECZEŃSTWO W ŚWIECIE CYBER I AI

CZĘŚĆ 2 CYBERHIGIENA

Autor poradnika:

Dariusz Gołębiowski

**Audytor Wiodący Systemu Zarządzania
Bezpieczeństwem Informacji ISO 27001:
szkoli, doradza, wdraża i porządkuje obszary
cyberbezpieczeństwa, RODO i ryzyka
informacyjnego oraz.. pisze ciekawe poradniki :).**

Kontakt do Autora:

www.gddm.com.pl

biuro@gddm.com.pl

SPIIS TREŚCI

Spis treści

NOTA WYDAWCY.....	2
TWOJE BEZPIECZEŃSTWO W ŚWIECIE CYBER I AI.....	4
SPIIS TREŚCI.....	6
OD AUTORA.....	11
WPROWADZENIE.....	17
ROZDZIAŁ 1 PODSTAWOWE ZASADY CYBERHIGIENY.....	23
Jak rozpoznać, że jesteś ofiarą Cyberataku.....	25
Zagrożenia Jawne.....	28
Zagrożenia Niejawne.....	32

Systematyczne szkolenia - profilaktyka cyberbezpieczeństwa.....	36
Cyberhigiena - Twój cyfrowy zestaw przetrwania.....	40
Najważniejsze zasady cyberhigieny Twój cyfrowy zestaw przetrwania!..	41
Podsumowanie?.....	48
Metody nieautoryzowanego pozyskania danych.....	49
Przykłady metod przestępczych.....	53
Phishing.....	54
<i>SQL injection</i>	56
<i>Atak brute-force</i>	58
<i>Sniffing</i>	61
<i>Podatności</i>	62
Bezpiecznie przetwarzanie danych.....	67
Przechowywanie danych w bezpieczny sposób.....	74
Szyfrowanie danych.....	76

Udostępnianie danych w bezpieczny sposób.....	78
Czy AI złamie wszystkie nasze hasła?.....	82
ROZDZIAŁ 2 NAJCZĘSTSZE CYBERZAGROŻENIA.....	88
Kwestie personalno-mentalnościowe ludzi.....	95
Ataki socjotechniczne – charakterystyka.....	118
Phishing i jego odmiany.....	138
<i>Phishing - wprowadzenie</i>	139
Phishing świata rzeczywistego.....	143
Przykład phishingu SMS.....	145
<i>Pretexting</i>	148
<i>Spoofing</i>	150
Scareware.....	153
Oszustwo nigeryjskie.....	159
Spear phishing.....	169

Phishing przez media społecznościowe.....	171
Oszustwo na BLIK.....	173
AI – wirtuoz phishingu „czytający” nasze zachowania.....	175
AI – potencjalne zagrożenia.....	178
Fałszywe strony internetowe.....	182
Używanie otwartych sieci WiFi.....	184
Rodzaje zagrożeń związanych z korzystaniem z publicznych sieci WiFi.	186
Podśluchiwanie danych w otwartych sieciach.....	186
Ataki typu man-in-the-middle (MITM).....	188
Fałszywe hotspoty.....	189
Złośliwe reklamy i skrypty.....	190
Zagrożenia fizyczne.....	190
Złośliwe oprogramowanie - rodzaje, nazewnictwo, opis przykładowych zagrożeń.....	191

<i>Malware</i>	191
Ransomware.....	193
Cross-site scripting.....	195
DDoS.....	196
Przechwytywanie danych „Man in the Middle”	196
SQL Injection.....	197
Malvertising.....	199
Brute Force.....	202
Keylogger (keystroke logger lub keyboard capturing).....	203
PODSUMOWANIE.....	205
Prawa autorskie i znaki towarowe.....	212

OD AUTORA

Witam Ciebie serdecznie - droga Czytelniczko, wspaniały Czytelniku - w najnowszej wersji poradnika "Twoje bezpieczeństwo w świecie cyber i AI: Część 2 – Cyberhigiena." Ten ebook to już trzecie wydanie tego w pewnym sensie legendarnego ebooka - poprawionego i zaktualizowanego.

Dzięki temu jest zdecydowanie bardziej adekwatny do stanu wiedzy datowanej na 2026 rok. Pamiętaj, że ten poradnik jest tworzony z myślą, iż Ty Czytelniku/czko znasz podstawowe zagadnienia związane z cyberbezpieczeństwem. Jeżeli nie – zapraszam do mojego ebooka: "Twoje bezpieczeństwo w świecie cyber i AI: Część 1 Wprowadzenie Wydanie 3". Dzięki temu ogarniesz obszary:

- fundamenty wiedzy o cyberbezpieczeństwie,*
- bezpieczeństwo a programy komputerowe (systemy operacyjne, przeglądarki internetowe.*

Z tą wiedzą będzie łatwiej zrozumieć zawartość tej części mojej serii poradników.

W obecnym świecie technologia rozwija się bardzo szybko, a kwestia bezpieczeństwa w niezmierzonej cyberprzestrzeni staje się równie ważna, jak nasze bezpieczeństwo fizyczne. Wirtualne zagrożenia, z którymi się mierzymy – od wyrafinowanych ataków phishingowych po złośliwe oprogramowanie – wymagają od nas nie tylko zaawansowanych narzędzi obronnych, ale również podstawowej wiedzy, w tym z zakresu tzw. *higieny cyfrowej*.

W tej części skupimy się na praktycznych aspektach cyberhigieny. Zaczniemy od metod rozpoznawania, czy padłeś/aś ofiarą cyberataku. Oczywiście mam na myśli Twoje urządzenia, typu komputer stacjonarny, smartfon, tablet, itd. Zagłębimy się także w profilaktykę cyberbezpieczeństwa, aż po podstawowe metody ochrony przed coraz to nowszymi zagrożeniami cyfrowymi. Wyjaśnię także, jak Twoje dane oraz Twoich bliskich, mogą być pozyskiwane w nieautoryzowany sposób.

💡 Wspólnie rozważymy zagadnienie bezpiecznych połączeń oraz przetwarzania informacji. Zastanowimy się również nad przyszłością bezpieczeństwa naszych haseł w erze sztucznej inteligencji.

Zdjęcie przedstawia wirtualne zagrożenia oraz zabezpieczenia na tle naszego wspaniałego świata rzeczywistego. Grafika została wygenerowana przy dużym udziale AI.

Ten poradnik to także pogłębienie wiedzy o najczęściej występujących cyberzagrożeniach. Odkryjemy ludzkie aspekty stojące za atakami socjotechnicznymi, poznamy mechanizmy stojące za phishingiem oraz zobaczymy, że AI staje się narzędziem w rękach cyberprzestępców.

Moim celem jest wyposażenie Ciebie w wiedzę, dzięki której będziesz bezpieczne poruszać się w cyfrowym świecie, z pełną świadomością i kontrolą nad własnymi danymi. Niech ten poradnik będzie Twoją tarczą w codziennej interakcji z cyfrową technologią – otaczającą nas dookoła. Aby łatwiej zrozumieć omawiane zagadnienia - część z nich przedstawię w odniesieniu do kulinariów (więcej w dziale: Wprowadzenie).

Zapraszam do lektury i odkrywania zasad cyberhigieny, które mają za zadanie chronić Twoje cyfrowe "ja". Do zobaczenia w świecie, gdzie bezpieczeństwo i technologia, w tym sztuczna inteligencja - idą ze sobą ramię w ramię, wspólnie dbając o Twoje bezpieczeństwo.

Dariusz Gołębiowski – Autor poradnika

Autor: Dariusz Gołębiowski - www.gddm.com.pl

*Zdjęcie – Autor niniejszego poradnika w biurze,
podczas: pisania, kodowania i rozmyślania ;).*

Serdecznie zapraszam do kontaktu.

Znajdziesz mnie bez problemu
poprzez Wydawnictwo w Cyfrowe
poswojsku.pl, moją stronę www, ale
także na popularnych portalach
społecznościowych, m.in.: Facebook,
LinkedIn, youtube.com/@poswojsku .
Gdybyś szukał/a szkoleń tradycyjnych
czy też on-line dla Ciebie i/lub Twojej
organizacji z omawianych tutaj
tematów - serdecznie zapraszam do
skorzystania z moich usług ;):
gddm.com.pl – są wspaniałe, bo ze
mną - profesjonalne szkolenia oraz
doradztwo z zakresu -

cyberbezpieczeństwo, AI, RODO, programowanie (m.in.: Python,
JavaScript, HTML, CSS, SQL).

WPROWADZENIE

Czy można połączyć cyberhigienę z gotowaniem? Oczywiście, że tak! W końcu zarówno w kuchni, jak i w świecie cyfrowym **zasady (szczególnie związane z czystością 😊) są kluczowe**. A ja, jako osoba, która przepisy - uwielbia tworzyć i stosować (co możecie zobaczyć na moim kanale YT @poswojsku), wiem o tym doskonale.

Przykład? **Cyberbezpieczeństwo to jak przepis na dobre pierogi**. Jeśli:

- masz **porządne składniki** (odpowiednik w cyberhigienie - **silne hasła**),
- **dobrze wyrobiłeś/aś ciasto** (odpowiednik w cyberhigienie - **regularne aktualizacje**),
- **nie dajesz się oszukać podejrzanym „domowym” farszom** (odpowiednik w cyberhigienie - **phishing i fałszywe strony**),

to wszystko powinno wyjść znakomicie, czyli **bardzo smacznie i bezpiecznie 😊** !

Ale jeżeli zignorujesz podstawowe zasady... cóż, zamiast smacznej uczt ***możesz skończyć z katastrofą w kuchni, albo zhakowanym komputerem w sieci.***

Co znajdziesz w środku tego poradnika?

- Jak rozpoznać, że właśnie stałeś/aś się 😊 cyfrowym „obiadem” dla hakerów .
- Jak sprawić, żeby Twoje dane były lepiej zabezpieczone niż przepis na sekretny sos babci.
- Czy sztuczna inteligencja to nowoczesny kucharz ułatwiający życie, czy może szef kuchni rodem z horroru, który już wie, co chcesz zamówić, zanim jeszcze otworzysz menu?

Każdy rozdział to **przystępne, często pełne humoru oraz konkretnych przykładów wskazówki**, które pomogą właśnie Tobie - uniknąć cyfrowych pułapek i cieszyć się bezpiecznym korzystaniem z internetu. Ale spokojnie, jeżeli humoru nie lubisz, nie ma sprawy, aż tak dużo to go tutaj nie ma. Bo najważniejsza jest przecież wiedza IT zawarta w tym poradniku.

Na kolejnych stronach znajdziesz informacje dotyczące tego, jak nie dać się nabrać na phishing (bo internetowi oszuści to tacy „kelnerzy”, którzy podają Ci danie z haczykiem).

A czy wiesz dlaczego publiczne, otwarte WiFi jest jak **jedzenie sushi w losowym barze przy autostradzie – może być spoko, ale może się też skończyć problemami...** 🦠 💻 I to nie tylko gastrycznymi - no chyba, że z żalu za zhakowanym kontem społecznościowym 😊 .

Zadbam też o Twój **cyfrowy lodówko-zamrażalnik**, czyli kopie zapasowe. Jeśli jeszcze nigdy nie straciłeś/aś ważnych plików, to gratuluję, ale uwierz mi, lepiej mieć backup niż nadzieję, że „może jakoś, coś się odzyska”.

Na koniec dowiesz się, jak **mądrze zarządzać swoimi „cyfrowymi składnikami”**, czyli hasłami, aplikacjami i danymi, żeby przypadkiem nie zostawić otwartego konta bankowego tak, jak nie zostawiłbyś gotującego się rosółu na gazie - bez kontroli 🌟 🔥 .

💡 Podsumujmy:

cyberhigiena to nic innego jak przepis na życie w sieci bez niestrawności!

Czy powyższa definicja przypadła Tobie do gustu? Mam nadzieję, że tak, no bo kto nie lubi smacznie zjeść?

A jeśli dotrwasz do końca poradnika, to mam głębokie przekonanie, że będziesz lepiej przygotowany/na na cyberzagrożenia niż kucharz na kontrolę sanepidu.

Zatem:

- ***fartuch na siebie, myjemy ręce i.. zaczynamy przygodę w kuchni!*** 🍴🔒🚀
- ***zaktualizuj system operacyjny, włącz systemy antywirusowe oraz firewall'a i.. zaczynamy przygodę w cyberświecie!*** 🍴🔒🚀

ROZDZIAŁ 1

PODSTAWOWE

ZASADY

CYBERHIGIENY

Wizualizacja:

Cyberhigiena jako codzienne czynności higieniczne człowieka

Analogicznie jak na powyższym zdjęciu powinieneś/nnaś wyobrażać sobie cyberhigienę twojego cyfrowego życia.

Gdy systematycznie stosujesz zasady cyberhigieny, to istnieje mniejsze prawdopodobieństwo, że zachorujesz na jakiegoś wirusa :).

Jak rozpoznać, że jesteś ofiara Cyberataku

Autor: Dariusz Gołębiowski - www.gddm.com.pl

**SERDECZNIE ZAPRASZAM DO NABYCIA PEŁNEJ
WERSJI PORADNIKA:**

**Twoje bezpieczeństwo w świecie cyber i AI 2026
Część 2 Cyberhigiena**

POZDRAWIAM

AUTOR: DARIUSZ GOŁĘBIOWSKI

www.gddm.com.pl

PODSUMOWANIE

Podsumowując zawartość drugiej części mojego poradnika - "Cyberhigiena", chciałbym podkreślić głębokie przekonanie, że świadomość i odpowiednie działania mogą znacząco podnieść poziom naszego bezpieczeństwa cyfrowego. Przedstawione tu zasady, praktyki oraz zalecenia - stanowią solidną podstawę, która - jak mam nadzieję - pozwoli Tobie nie tylko rozpoznać i zrozumieć cyberzagrożenia, ale przede wszystkim pozwoli na ich skuteczne ominięcie. Gratulacje! 🎉 Przebrnąłeś/aś przez świat cyberhigieny, a to oznacza, że jesteś teraz bardziej świadomy/a zagrożeń niż 90% internautów, którzy nadal klikają w e-maile o „niespodziewanym spadku” od dalekiego krewnego z Nigerii. 😊

Czy po tej lekturze Twój komputer jest nie do złamania, a Twoje hasła są tak skomplikowane, że sam ich nie pamiętasz? Może jeszcze nie, ale jedno jest pewne – masz solidne fundamenty, które pomogą Ci **unikać cyfrowych pułapek i bronić się przed cyberzagrożeniami**. Wystarczy zastosować się do umieszczonych tutaj porad.

 A na koniec - minimum, które trzeba zapamiętać:

✓ **Nie panikuj, ale też nie bądź naiwny** – cyberprzestępcy liczą na Twoją nieuwagę, nie ułatwiał im zadania!

✓ **Hasło „123456” to nie hasło, tylko zaproszenie** – a jeśli nadal używasz jednego hasła do wszystkiego, to możesz równie dobrze opublikować je na portalu społecznościowym.

✓ **Al już czyha na Twoje dane** (tzn. przestępcy ją używający) – ale spokojnie, teraz wiesz, jak się przed tym bronić!

✓ **Phishing to nie tylko e-maile, to prawdziwa sztuka oszustwa** – i jak każda sztuka, ma swoich mistrzów. Na szczęście po tej lekturze jesteś na nich odporny!

✓ **Otwarte WiFi? Lepiej daj sobie spokój!** Chyba, że chcesz, żeby ktoś inny przeglądał Twoje maile szybciej niż Ty sam/a :).

Czy Twoje życie po przeczytaniu tej książki się zmieni? Możliwe. Czy będziesz bardziej świadomy/a - w co klikasz? **Na pewno!** Czy przestaniesz wreszcie klikać w dziwne linki? No cóż... mam taką szczerą nadzieję 😊 (ale nie - pewność).

Cyberhigiena to nie jednorazowa akcja, ale **codzienny nawyk** – jak mycie rąk po wyjściu z toalety. Jeśli nie chcesz, żeby Twój komputer (albo konto bankowe) zostały „zainfekowane”, stosuj te (i wiele innych) zasady regularnie.

A teraz idź i szerz tę wiedzę dalej! Bo w cyfrowym świecie każdy bezpieczny użytkownik to mniejsza szansa, że internet zamieni się w postapokaliptyczną krainę pełną oszustów oraz cyfrowych zagrożeń.

Dbaj o siebie, **swoje dane i swoje hasła** – i pamiętaj: **świadomy użytkownik to najlepsza zaporę przed cyberzagrożeniami!** 🔥🔒

Do zobaczenia po bezpiecznej stronie internetu! 🚀😊

W poradniku wykorzystano:

- własne materiały graficzne,
- prace: Chat GPT4 - zdjęcia,
- cliparty z programu LibreOffice na licencji CCO.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Autor poradnika: DARIUSZ GOŁĘBIOWSKI

Zapraszam do zapoznania się z innymi książkami, które napisałem lub współtworzyłem, m.in.:

Twoje bezpieczeństwo w świecie cyber i sztucznej inteligencji (seria ebooków - poradników):

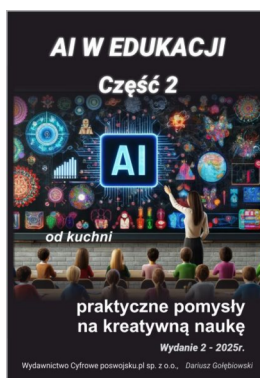
- Część 1 Wprowadzenie
- Część 2 Cyberhigiena
- Część 3 Dziecko i Ty
- Część 4 Sposoby ochrony przed cyber zagrożeniami

SZYFROWANIE BEZPIECZEŃSTWO KRYPTOGRAFIA: CZĘŚĆ 1

Podstawowe pojęcia i koncepcje

CHROŃ I ROZWIJAJ BIZNES- CYBER AI Część 1

Wykorzystanie AI w bezpieczeństwie

AI w edukacji

- Część 1 Praktyczny poradnik od podstaw
- Część 2 Praktyczne pomysły na kreatywną edukację

Stwórz Grę Mobilną wydanie 2

NATURALNE ZASADY ŻYCIA Magowie, Hermonianie, Ludzie:

- * TOM I SIÓDMA PLANETA Galaktyki A Ludzie
- * TOM II ZIEMIA Powrót Władcy Magii

Więcej informacji znajdziesz na stronach firmy:

Wydawnictwo Cyfrowe poswojsku.pl , www.poswojsku.pl

Prawa autorskie i znaki towarowe

Wszystkie wymienione nazwy firm, produktów, usług i logo są znakami towarowymi lub zastrzeżonymi znakami towarowymi odpowiednich właścicieli. Nazwy te są używane wyłącznie w celach informacyjnych i nie implikują poparcia ani związku z tymi markami.

Microsoft i **Windows** są zarejestrowanymi znakami towarowymi firmy Microsoft Corporation w Stanach Zjednoczonych i/lub innych krajach.

Apple, **iOS** i **macOS** są zarejestrowanymi znakami towarowymi firmy Apple Inc. w Stanach Zjednoczonych i/lub innych krajach.

Android jest zarejestrowanym znakiem towarowym firmy Google LLC.

HarmonyOS jest zarejestrowanym znakiem towarowym firmy Huawei Technologies Co., Ltd.

VirtualBox jest zarejestrowanym znakiem towarowym firmy Oracle Corporation.

Linux jest zarejestrowanym znakiem towarowym Linusa Torvaldsa.

Firefox jest zarejestrowanym znakiem towarowym Mozilla Foundation.

Haiku OS jest zarejestrowanym znakiem towarowym Haiku, Inc.

DuckDuckGo jest zarejestrowanym znakiem towarowym firmy Duck Duck Go, Inc.

Inne wymienione nazwy firm, produktów i usług mogą być znakami towarowymi odpowiednich właścicieli.